

MARDİN ODALARI/BORSALARI VE GİRİŞİMCİ KURULLARI BASIN BÜLTENİ

24 HAZİRAN 2025

MARDİN ODALARI/BORSALARI VE GİRİŞİMCİ KURULLARI İMAR, YAPI VE ULAŞTIRMA SORUNLARINDA KÖKLÜ ÇÖZÜM İSTİYOR

Mardin'deki Odalar/Borsalar ve Kadın ve Genç Girişimci Kurulları, kentteki sosyal ve ticarî hayatı olumsuz etkileyen imar, yapılaşma ve ulaşım sorunlarının çözümü için sahaya iniyor. Mardin Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde 2023 kurulan İnşaat ve Altyapı Komisyonu tarafından hazırlanacak teknik raporlar ilgili yerel yönetimlere iletmeye devam edilecek. Oda/Borsa ve Girişimci Kurul yönetimleri de gerçek verilerle tespit edilen alt ve üst yapı sorunlarının çözümüne ilişkin lobi faaliyetlerini artıracak.

Mardin Odaları/Borsaları ve Girişimci Kurulları Müşterek 27.Toplantısı 16 Haziran 2025'te Nusaybin Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Mardin Artuklu Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve Mardin Odaları/Borsaları Fahrî Akademik Danışmanı Prof. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıya; Mardin, Kızıltepe ve Nusaybin Oda Borsaları katılım sağladı.

Toplantıda kentin kronikleşen altyapı sorunlarının sosyal ve ekonomik yaşama yansımaları masaya yatırılırken aynı zamanda Mardin Artuklu Üniversitesi ile Dicle Kalkınma Ajansı'nın iş dünyası ile ilişkilerini geliştirecek adımlar konuşuldu. Toplantıda kentin kronikleşen alt ve üst yapı sorunlarının çözümü için teknik destek ve farkındalık artırıcı çalışmalar yapılması kararı alındı. Mardin Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde aralarında şehir plancıları, mühendis ve mimarların bulunduğu uzman ekip tarafından kurulan İnşaat ve Altyapı Komisyonu tarafından sahada yürütülen çalışmalar hızlandırılacak. Komisyon, Artuklu ve Midyat'ın yanı sıra Kızıltepe, Nusaybin ve diğer ilçelerden gelen talepleri de değerlendirecek. Hazırlanan teknik raporlar ve çözüm önerileri hem ilgili yerel yönetimlere ulaştırılacak hem de aylık olarak gerçekleştirilen İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda gündeme taşınacak. Bu sayede hem alt ve üst yapı sorunlarıyla ilgili bir farkındalık hem de kentte yeni bir yerel çözüm mekanizması oluşturulması hedefleniyor.

“İmar, ulaşım ve turizm için acil master planlar hazırlanmalı”

Mardin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hatip Çelik, katılım sağladıkları her toplantıda Mardin'in alt ve üst yapı sorunlarıyla ilgili farkındalık artırıcı çalışmalar yaptıklarını söyledi. Bu alandaki faaliyetlerinin daha profesyonelleşmesi için Oda bünyesinde 2023 yılında aralarında alanında uzman şehir plancıları, mühendisler ve mimarlardan oluşan bir komisyon oluşturduklarını ifade eden Hatip Çelik, “Komisyonumuz uzun bir süredir kentimizin imar planlarını inceleyerek teknik sorunlara yönelik raporlar hazırlıyor ve çözümleri için ilgili kurumlarla çalışmalarını sürdürüyor. Ancak alt ve üst yapılarda maruz kaldığımız sorunların temel sebebi yerel yönetimlerimizin plansız hareket etmeleridir. Maalesef bu alanda hiçbir kurumumuzun bir master planı yok. Ne imar ne ulaşım ne de turizm alanında master planımız var. Plansızlığın sonucu da kentimize trafik, stres, kaynak israfı ve zaman kaybı olarak yansıyor. Plansızlık yeni kurulan ticarî alanlar ile sosyal alanların gelişimini de olumsuz etkileyerek kent dışına göçe yol açıyor. Biz katıldığımız her toplantıda planlama, raylı sistem ve İpekyolu'nda kesintisiz geçişi sağlayacak battı-çıktı projelerini gündeme getiriyoruz. Burada çok ciddi yerel koordinasyon ve proje üretme sorunumuz var. Komşu kentlerimizde altyapı anlamında bir tarih yazılıyor ancak Mardin maalesef bu alanda yerinde sayıyor. Kadim kentimizin bu makus kaderini değiştirmek için elimizden geleni yapacağız” dedi.

“Yerel yönetimlerin daha nitelikli personel kadrolarına ihtiyacı var”

Kızıltepe Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şahin ise alt ve üst yapı sorunlarının en önemli sebebinin yerel yönetimlerdeki nitelikli personel eksikliği olduğunu

ifade etti. Başkan Şahin, “Kentlerimizin yeni dünya düzenine uygun yeni imar-çevre düzeni planlarına ve uygulamalarına ihtiyacı var. Ancak sahadaki uygulamalar vatandaşlarımız için hayal kırıklığına yol açıyor. Ulaşım hatlarımız, binalarımız, sosyal ve ticarî alanlarımız maalesef plansız şekilde kuruluyor. Plansızlık nedeniyle sosyal yaşam standartlarımız hızla düşüyor. Bu alanda yeni nesil sürdürülebilir projelere geçmemiz için yerel yönetimlerimizin personelinin niteliğini artıracak çalışmalara geçmesini tavsiye ediyoruz. Alanında uzman personelin bir an önce yerel yönetimlerimize kazandırılarak, sağlıklı bir çalışma ortamı oluşturulmasını temenni ediyoruz” diye konuştu.

“Kurumlar arası iş birliklerini daha da geliştirmeliyiz”

Nusaybin Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Aktaş ise kentteki alt ve üst yapı sorunlarının çözümü için kurumlar arası iş birliklerinin daha da güçlendirilmesi gerektiğini söyledi. Yerel yönetimlerin ulaşım, imar, trafik yönetimi, ticarî alanlarda yetersiz kaldığını ifade eden Aktaş, “Biz elimizi taşın altına koymaya hazırız. Mardin genelinde alt-üst yapı ve otopark sorunlarının etkin ve kalıcı bir şekilde çözülebilmesi için kurumlar arası iş birliklerini daha da geliştirmemiz büyük önem taşımaktadır. Yerel yönetimler, emniyet birimleri, ilgili bakanlıklar ve özel sektör arasında kurulacak koordinasyon sayesinde kaynakların daha verimli kullanılması, planlamaların entegre şekilde yürütülmesi ve uygulamaların sahada daha etkili sonuç vermesi mümkün olacaktır. Ortak veri paylaşımı, teknik destek ve yatırım planlarının eşgüdüm içinde yürütülmesiyle hem şehir merkezindeki otopark sorunları azaltılacak hem de gelecekte oluşabilecek ihtiyaçlara karşı daha dayanıklı ve sürdürülebilir bir sistem inşa edilecektir” dedi.

“Mevcut yapı hem sosyal yapıyı hem kadın girişimciliğini olumsuz etkiliyor”

TOBB Mardin Kadın Girişimciler Kurul Başkanı Deniz Hitay, Mardin’in kalkınması ve yaşam kalitesinin artması için ulaşım, altyapı ve imar sorunlarının çözümünün acil öncelikler arasında olduğunu belirtti ve şöyle devam etti: “Plansız büyüme, hem sosyal yaşamı hem de kadın girişimciliğini olumsuz etkilemektedir. Özellikle ulaşımда yaşanan düzensizlik ve altyapı eksiklikleri, ticarî faaliyetlerin verimliliğini azaltmakta, yatırımcıyı, girişimcileri ve özellikle kadın girişimcileri zorlamaktadır. Kadın girişimciler olarak sürdürülebilir projeler ve yerel çözümler için kurumlar arası iş birliğinin artırılmasını, alanında uzman teknik personelin yerel yönetimlerde aktif görev almasını ve planlı kalkınma adımlarının atılmasını destekliyoruz. Mardin’in yaşanabilir bir şehir hâline gelmesi için hep birlikte, planlı ve katılımcı bir süreç yürütülmesi gerektiğine inanıyoruz.”

“Mardin yaşanabilir bir şehir olmaktan hızla uzaklaşıyor”

Mardin Artuklu Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve Mardin Odaları/Borsaları Fährî Akademik Danışmanı Prof. Dr. Mehmet Behzat Ekinci, kente kronikleşen alt ve üst yapı sorunlarının yurttaşlar üzerinde oluşturduğu strese ve sosyo-ekonomik kayıplara dikkat çekti. Ekinci, şöyle devam etti: “Mardin’in çok sayıda kronik sorunu mevcut olup bunların başlıcaları ulaştırmaya ve imar yapısına ilişkindir. Bu kapsamda örneğin Mardin’in hâla bir çevre yolu yoktur ve şehir trafiği sorunu vardır. Şehrin imar yapısı da sürdürülebilir nitelikte olmayıp konutlar çok katlı, birbirine oldukça yakın ve iç içedir. Öte yandan insanların nefes alabileceği, stres atabileceği yeşil/sosyal alan eksikliği vardır” dedi. Bu sorunların, yapı ve ulaştırma sektörleri temsilcilerince de bizzat dile getirildiğini belirten Ekinci, “Örneğin MAÜ ve Mardin Odaları/Borsaları iş birliğiyle 2017 yılında gerçekleştirdiğimiz bir saha çalışması raporu ‘Mardin Yeryüzünün En Çarpık İmarına Sahip Şehirlerinden Biri’ başlığıyla yayımlanmıştı. Aynı raporda dikkat çeken diğer bir iddia daha vardı: ‘Mardin Türkiye’de çevre yolu olmayan tek ildir’. Ancak ne yazık ki günümüze kadar bu alanlarda belirgin olumlu gelişmelere şahit olunamamıştır” dedi.

Ekinci, şöyle devam etti: “Mardin yaşanabilir bir şehir olmaktan hızla uzaklaşıyor. Forbes’in yaptığı araştırmaya göre Mardin Türkiye’de yaşanabilir şehirler sıralamasında 66.konumda yer almaktadır. Birçok Mardin sakini artık 10 bin yıllık mazisi olduğu rivayet edilen bu kadim kentte yaşamak istemediğini belirtiyor. Alt ve üst yapı eksikliklerinin neden olduğu kazalar

hem can hem mal güvenliğini tehdit ediyor. Özellikle trafik hem insanlar hem de sürücüler için önemli stres kaynaklarından biri hâline geldi. Özellikle ticarî sürücüler Mardin'e gelmek durumunda kaldıklarında en az iki defa düşünüyorlar. Örneğin Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinden geçen Uluslararası İpekyolu'nun üzerinde trafik lambaları var. Yük araçlarının sürdürülebilir şekilde buralardan geçebilmesi için bir an önce battı-çıktı projelerine başlanması lazım. Ayrıca kavşaklarda da ciddi sorunlar var. Buralarda sürekli maddî kayıplı kazalar meydana geliyor. Mardin'in en kısa zamanda sürdürülebilir kollu kavşak trafik yönetim sistemine geçmesi lazım. Çevre yolu ise acilen gerekli. Çünkü şehir trafiği bunu kaldırabilecek kapasitede değil ve mevcut palyatif yollar da bunu karşılamaktan uzaklar" dedi.

"Şehrin ulaştırma ve imar yapısı estetik ve ergonomik değil"

TOBB Mardin Genç Girişimci Kurul Başkanı İbrahim Bozdemir Mardin merkezde ve ilçelerinde başta ulaşım olmak üzere imar sorunlarının bariz biçimde insan hayatını ve ticarî hayatı olumsuz etkilediğini belirterek somut olarak belirtmek gerekirse örneğin Artuklu'da hem ana yolların hem tali yolların nizamî olmadığını, yer yer delik deşik olduğunu, araçla şehir içinde seyahat etmenin kimi zaman adeta bir çile hâline geldiğini dile getirdi. Bozdemir, şehrin imar yapısının da estetikten ve ergonomiden uzak olduğunu ve bunun da rahatsız edici boyutlara ulaştığını sözlerine ekledi.

"Kızıltepe'de yoğun ve düzensiz yapılanmanın önüne geçilmeli"

Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Dünder da Mardin'de ve ilçelerinde imara ve ulaştırma altyapısına dair ciddi sorunlar olduğuna dikkat çekerek "Mardin-Kızıltepe karayolunun yan yollarının devreye alınması suretiyle Mardin-Kızıltepe trafiği bir nebze de olsa rahatlatılacaktır, akabinde çevre yollarının devreye alınması gerekmektedir. İmar konusunda ise Odalarımızın/Borsalarımızın teknik elemanlarının da yer alacağı bir komisyon marifetiyle Büyükşehir ve ilçe belediyelerinde çözümler aranmalıdır. Öte yandan, yoğun ve düzensiz yapılanmanın önüne geçilmelidir. Bu kapsamda örneğin yeni imara açılmış Kızıltepe Yenikent Mahallesi gibi yerlerde ilçe merkezinde olduğu gibi bitişik nizam yapılanma görülmektedir, bunun acilen önüne geçilmelidir" dedi.

"Nusaybin'in çarşı trafiği ve otopark sorunları giderilmeli"

Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahsum Özmen Mardin merkezin sorunlarına ilaveten Nusaybin'in bazı özel sorunlarına da dikkat çekti. Özmen "Nusaybin'e dışarıdan gelen yerli ve yabancı turistlerin en önemli sorunlarının başında çarşı trafiği ve otopark eksikliği gelmektedir. Bu sorunların giderilebilmesi için Nusaybin Sınır Parkı civarında uygun boyutta bir otopark inşa edilmelidir. Ayrıca, bu tür sorunların giderilebilmesi için kurumsal iş birlikleri çok önemlidir ve bu kapsamda özellikle Mardin Büyükşehir Belediyesi ile dirsek temasında olunması önem taşımaktadır" dedi.

"Mardin'in sorunları için üniversite ile iş birliği gerekli"

Toplantının ardından gerçekleştirilen ortak açıklamada ise şu ifadeler yer verildi: "Başta ulaştırma ve imar yapısı olmak üzere Mardin'de yaşam kalitesini düşüren her türlü kronik sorunun çözümünde ilgili kurumlarla iş birliği yapılmalıdır. Bu amaçla MTSO bünyesinde kurulan İnşaat ve Altyapı Komisyonu'nun daha etkin bir biçimde çalışabilmesi için her türlü destek sağlanmalıdır. Bu çerçevede, komisyona gerekli bilgi-belge desteği sağlanarak oluşturulacak sorunlar ve çözüm önerileri dosyaları ile ilgili kamu, özel ve karma nitelikli kurumlarla iş birliği yapılmak suretiyle bunların çözümüne ciddi bir şekilde katkı sağlanmalıdır. Bu süreçte Odalar/Borsalar ve Girişimci Kurulları, MAÜ'nün ilgili akademik birimleri ve akademisyenleri ile de yakın iş birliğine gitmeli ve onların bilgilerinden ve deneyimlerinden de yararlanmalıdır."